

Vejen i Frihed og ikke under Tvang. Det vilde det ærede Medlem fra Rønne naturligvis ikke høre noget om; det ligger jo i hans Linie, at der skal være Tvang, Folk skal tvinges til at være sparsommelige. Jeg tror ikke saa meget paa denne Tale. Thi hvis de, der tjener Penge — og det er ikke blot de velstillede, men med de Tjenestemandslønninger, vi har faaet, og med den Højde, hvorpaa Arbejdslønnen i det hele taget er kommet op, er det ogsaa Tjenestemændene og Arbejderne —, er af den Anskuelse, at det, de tjener, skal bruges Uge for Uge, saa nytter de Foranstaltninger, som ellers kan træffes, i Virkeligheden ikke noget; en stor Del af den Kapital, som Produktionen frembringer, gaar til Lønninger. De gode Lønninger skal fra min Side være Arbejderne vel undte, men jeg synes, at ogsaa til disse Folk maa man rette den Appel, at de sparer noget op. Vi kommer til at staa overfor andre Tider, og det kan godt komme til at gælde Arbejderne saavel som os andre, at der maa spares. Jeg mener derfor, at det ikke vil være unyttigt, om der her fra Rigsdagens, fra Regeringens, fra alle Partiers Side, fra Pressen tilhørende alle Partier blev rettet en indtrængende Appel til Befolkningen i saa Henseende, og at det blev gjort dem forståeligt, at det er nødvendigt at spare af samfundsmæssige Grunde. Der har aldrig før lydt en saadan Appel herfra. Nu var der noget i den Retning i det ærede Medlem fra Rønnes Tale, og det er noget nyt, thi man har jo altid hørt, at det var urimeligt at forlange, at Arbejderne skulde gemme noget fra den ene Uge til den anden. Men vi skal alle vise Sparsommelighed, det er det eneste, der kan hjælpe, men det *kan* ogsaa hjælpe, og jeg tror, det vil hjælpe meget bedre end Vedtagelsen af et Lovforslag som det her foreliggende, thi det er et Lovforslag, som vil vise sig at være praktisk uigennemførligt. Man kan stille noget saadant op paa Papiret, men naar det skal gennemføres i Praksis, vil det vise sig, at det glipper, længe før man kommer Halvvejen. Jeg er derfor af den Mening, at man afgjort bør gaa imod dette Lovforslag. Skal der komme noget ud deraf, forekommer det mig, hvad ogsaa mit Partis Ordfører nævnte, at den eneste Maade, hvorpaa det kunde ske, var den, at der udtrykkelig i Loven blev nævnt nogle bestemte Vareposter, hvis Indførsel blev forbudt for en vis Tid. Det er i alt Fald noget, der kan gennemføres. Det viser sig ogsaa efter den Forhandling, vi har hørt her, at det egentlig kun er det ærede Medlem fra Rønne, der har givet dette

Lovforslag sin Tilslutning, det har han i Virkeligheden været ene om.

Jeg maa sige, det var en vidunderlig Ordførertale, det ærede Medlem fra Bogense (Gunnar Fog-Petersen) holdt paa det radikale Partis Vegne. Jeg synes næsten ikke, jeg nogen Sinde har hørt en Ordfører tale saaledes paa Regeringspartiets Vegne. Det ærede Medlem vilde have Importen begrænset til visse Varer, altsaa overensstemmende med Venstres Ordførers Ønske og med det Ønske, jeg her har fremsat, men det staar jo fuldstændig i Modsætning til det Forslag, som Regeringen har fremsat. Det ærede Medlem vilde have et Raad, som kunde dirigere Importen for at hæve Kronekursen, og det ærede Medlem indrømmede, at en Prisregulering med Hensyn til disse Varer — og her tænkte han vel paa alle de Varer, der er Tale om her — vilde være meget vanskelig. Det er fuldkommen rigtigt; jeg vil gaa noget videre og sige, at det er en ganske uløselig Opgave.

Det ærede Medlem glædede sig over, at disse Spørgsmaal kom til Behandling i Rigsdagen. Det er jo meget trøsteligt, det ærede Medlem maa altsaa være hørt op med at sørge over, at Loven af 7. August 1914 ikke længere er saa brugelig, som den før har været. Det ærede Medlem var ogsaa enig med os i, at Lovforslagets Vedtagelse vilde fremme en Toldbeskyttelse og endogsaa binde Rigsdagen overfor en kommende Toldrevision. Det er et meget stærkt Angreb paa Lovforslaget, forekommer det mig. Men skal der et Raad til, siger det ærede Medlem — han kan altsaa tænke sig denne Mulighed —, saa skulde der i alt Fald være en kraftig Repræsentation for Forbrugerne i dette Raad. Her tænker han ganske sikkert paa den overordentlige Kommission, i hvilken der fra første Færd af har været en saadan kraftig Repræsentation. Jeg ved ikke, om hans Tale skulde være en anbefaling eller et Angreb paa Regeringens Lovforslag; jeg synes, den kunde være begge Dele, det ærede Medlem har aabenbart faaet den Opgave at balancere forsigtigt og behændigt. Hans hele Ordførertale mandede ud i Talen om en Hestebyttehandel, det var egentlig Rosinen i Pølseenden; saa vidt jeg kunde forstaa hans Ordførertale, blev det i Virkeligheden et Hovedpunkt i den, men nogen anbefaling af Lovforslaget fra Regeringspartiets Ordførers Side var der ikke Tale om. Jeg maa sige, at jeg aander adskilligt lettere, efter at jeg har hørt det ærede Medlem tale som Ordfører for sit Parti.